

SVERIGE

Kongl. Maj:ts Nådige Förordning,
Angående Landtmätare, och theras
förrättningar. Gifwen Stockholm i
Råd-Cammaren then 1. Martii 1749.

[1749]

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
  - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
  - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
  - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Kongl. Maj:ts

Städige

Örordning,

Angående

Sandmåtare, och deras
förrättningar.

Gifwen Stockholm i Råd: Sammaren then 1.

Martii 1749.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis.

BEGRÄNDET Tryckt uti Kongl. Tryckeriet,
Hos Directeuren PET. MOMMA.

FRIEDRICH
med GUDS Nåde/
Sweriges, Gøthes
och Wendes Konung 2c. 2c. 2c.
Landt = Grefwe til Hessen 2c. 2c.

Gjøre witterligt, at som hos Os i underdånighet blifwit anmält, huru åtskillige hinder skola möta Landtmätarne i Riket wid theras förrättningar, hwarigenom Wär tjenst skal blifwa efterfatt och hwarjehanda oredor förorsakas; Alltså hafwe Wi, til förekommande häraf, följande härigenom i Nader stadga welat.

Nwad först thet angår, at seban Landtmätaren afmätt en Bys ågor, samt Charta theröfwer uprättat, och efter lag, jemte delägarnes öfwerenskommelse, förrättat delning eller jämkning öfwer ågorne, någon delägare finner anledning, at klandra Landtmätarens förrättning, när Chartan wid Härads = Tinget, efter Landtmätare Instructionen, upwises, samt at en och annan Domare så skal förordna Länsman med någre Nämndemän, at jämka en slikt ågodelning, utan at Landtmätaren blifwer hörd, eller får gifwa uplysning om sin förrättning, hwaraf, utom annan oreda, skal händt, at Landtmätaren måst sluta up med sit arbetes insändande til Landtmätare = Contoiret här i Stock.

Stockholm, och at Chartorne således, antligen för dödsfall, eller andre embetes hinder, aldeles icke kommit til Contoiret in; Så på thet at alle sådane Chartor ofelbart måge kunna uti Landmäterie = Contoiret finnas, hwaraf mycken uplysning i framtiden hämtas kan, och at en för Os och thet Allmänna så nyttig esterrättelse utaf sådane tilfällen ej må uteblifwa; Ty bör Landmätaren, så snart Chartan blifwit förfärdigad, ehuru therom någon twist yppas, then samma jemte delnings Instrumentet hit til Contoiret insända, sedan Chartan förut, om then öfwer Frälse = eller Skattejord uprättad blifwit, wid nästa Hårads = Ting af Landmätaren är worden uprätt, samt af Hårads höfdingen påskrifwen, och i fall någon twist therom så redan sig yppat, eller blifwit anhängig gjord, sådant jemväl therå tillika anteknat, eller om Chartan öfwer någon Cronojord enskilt författad är, then så uti Lands = Cancelliet upredd och af Wär Besfallningshafwande påskrifwen blifwit; hwarjemte öfwen then, som delningen sökt eller then samma klandra wil, må wid Tinget ingifwa thet Exemplar af Chartan, som han af Landmätaren undfädt, så Domaren åligger, at therå öfwer höra alla delägare, och i fall ej någon af them wore wid Tinget, så genom utdrag af Protocollet inkalla them alla til nästa Ting; Och bör Domaren, när något klander anföres wid Tinget öfwer Landmätarens förrättning, först höra samma Landmätare, i Parternes närvaro, om han så är tilfådes, men är han frånwarande, så med honom communicera the inkomne beswären, och när hans swar inkommit, och thet, som klandras, icke härflyter af någon misräkning, som Landmätaren så straxt rätt kunde, utan han påstår sin förrättning wara riktig, och sål ända

finnas til någon ändring eller jämkning, så må en annan Landmätare i Länet, med twänne af Rånden, förordnas til samma delnings och jämknings pröfwande, i alla wederbörandes närvaro, hwilken förättning sedan wid Tinget bör upwisas, och af Hårads-Rätten öfwersees; Swarjemte Wi sinne nödigt, at Domaren igenom Utdrag af Protocollet, altid låter Landmätaren, som senare delningen förättat, få behörig del af thet, som wid Tinget slutit warder, angående Chartan och ågodelningen, hwilket til Landt-Mäterie:Contoiret af samma Landmätare insändas skal, at thet, til säkerhet och esterrättelse i framtiden, uppå then förre til Contoiret insändande Chartan antecknas, samt utdraget af Domboken thet wid fogas.

Widkommande thet näst thet hinder, som för Landmätarne theraf förorsakas, at grannarne wid ågodelningar icke åsämjas om rätta Dre- och drugatalet, All- och stångtalet, eller som thet i hwarje Landsort brukeligt är, at mäta och räkna, eller at the äro stridige om solskiftet, huru ågorne til hwarje tomt skola läggas, i hwilken händelse Landmätaren, sedan han fullbordat mätningen, och giordt utkast til Chartan thet öfwer, icke kan then samma förfärdiga, innan stridigheterna af Domaren warda afgiorde, hwilket ofta skal gå så långt ut på tiden, at Concept-Chartan antingen kan förkomma, eller blifwa obrukbar; Så sinne Wi för godt, at Wår Befallningshåtwande icke för bör utfärda skriftelig befallning til Landmätaren om slig delnings företagande, än wederbörande skaffat sig fullkomlig reda och underrättelse om Dre- eller stångtalet, samt solskiftet, såsom grunden til delningen, och med alla delågarne underskrift hos Landshöfdingen wist, huruledes the äro thet om ense; men thet twist thet om upkommer, må then,
som

som delningen söker, stamma in sina grannar til Hårads-
Tinget, så thesöfwer dömas skal, samt Landshöfvingen se-
dan therom kungöras; Och när delning eller jämfning
skedd är, bör Landmätaren låta alla delägare skrifa un-
der delnings-brefwet, som sedan wid Tinget kommer at
upwisas, och i Domboken införas, hwilken delning sedan
bör wara til alla wederbörandes esterrättelse; Men skulle
någor antä wilja klandra samma delning, som grannar
emellan i en By skedd är, så må sådant klander wid
Tinget anföras, och thet afsödras. I öfrigit böra Land-
mätarne wid delningar emellan grannar uti en By, sär-
deles när the finna, at jorden igenom tegeffisten är myc-
ket sönderdelad til smala rimsor och späll, med all flit och
fogelighet föreställa Byamännen then skada, som them thet
af förorsakas, och i fall alla delägare therom ense äro och
thertil samtverka, så, efter jordenernes stiland i art och
godhet, jämka ågorne för hwarje gård, så at the kunde
så sina ågor på et ställe, eller åtminstone om alla deläga-
re themed nöjde äro, tisse at the mindre tegeffisten kun-
de förändras til så få storffisten, som giörligit wara kan.
Och på thet Landmätarne icke eller theraf måge blifwa
hindrade i sine syflor, at en eller annan delägare, eller
the, som å embetes wägnar, böra wara tillstådes, ej in-
finna sig wid mätningarne; Så bör Landmätaren, när
han skal utsätta wiß dag til en sådan mätnings förrättan-
de, af then, som mätningen begärde, giöra sig underrät-
tad, om alla them, som delägare äro, eller thetwid böra
tillstådes wara, hwarefter Landmätaren åligger, igenom
bref at kundgiöra them om tiden och orten, och thet så ti-
digt, at hwarthera therom må få kunskap, innom then tid,
som i II. Cap. 4. §. Rätteg. Balk. om slämnings tagan-

de til Hårads Ting er udfatt, wid hwilket tilfælde Land-
måtaren åger, at anmoda Kronofogden eller Lånsmanden,
at tilställa wederbörande sådane kundgiörelser, om the innom
Håradet eller Fögderiet äro, men i annor händelse, skrif-
twer han theom til Landshöfdingen i orten, som då bas-
twer igenom Kronobetienter, at låta sådane bref tilställa
them, som thet angår. Och skal then, som sedan utan
laga förfall uteblifwer, plikta Tijo Dal. Silf:mt, hwilka
böter af Kronones Fögde eller Lånsman utskås, thet ej
han, som borta warit, wid nästa Ting gitter laga förfall
förete.

Ytterligare finne Wi nödigt wara, at innan någon
Hårads syn öfwer twistige ågor och rågångar byar emellan
företages, bår Landmåtaren asmåta twiste-linierne, och
theröfwer uprätta behörig Charta, så framt icke begge Par-
terne åstunda, eller Hårads höfdingen liufligen finna kan, thet
Hårads syn, utan en sådan förut skedd asmåtning kan för-
sig gå.

Sedan hwad thet hemställande angår, huruvida Land-
måtarne måge i wederbörandes och twänne Nämndemåns när-
waro, ehuru delågarne äro enige om sine Rösen-kåldrar,
Kåstnar och Skiljemårken, förlasta alla olagliga Kåstnar,
och i stället förse Rågångarne med Femstena rör och ledare,
utan at Domaren må theom antitas; Så althensund La-
gen i 13. Cap. Jorda-Balken, som handlar om then, hwil-
ken rubbar och uprifwer rå och rör, twelat förekomma, at
ej någor annar måtte hållstada rå uptaga eller nedersättja, än
then, som wore förordnad, sådane Skiljemårken at pröfwa,
når theom twist upkommer, hwilket enkannerligen tilhörer
Hårads höfdingen med Nämnden, så alle jordågarne theom en-
se

se äro; Förthenstut wete Wi, at icke annorlunda här-
utinnan förfaras bör än Lagen therom innehåller,
utan så wederbörande jordägare äro enige om sine Rå-
sen, Rådror, Råstenar och Skiljemärken, ehuru
the i sig sielfwe ej äro af then bestaffenhet, som Lag
säger, och the likwäl skulle åstunda, til at undwila twif-
welsmål i framtiden, at samma Rågång måtte förles
med lagliga Råstenar, så måge the anmoda Håradshöf-
dingen med Nämnden, at sådant förrätta, på sätt, som
uti Lagen therom stadgat är, hwarwid Landmätaren alltid
bör wara tillstådes, at rätteligen nedsättja stenarne, och åsig-
ger Landmätaren, at wid sådane förrättningar, och uti
Charta beskrifningen nämna hurudane the gamle märken
äro, och them noga beskrifwa, på sätt, som 9. §. i 1725
års Landmätare-Instruction förmår, så at therom under-
rättelse i framtiden må finnas, efter som the uti gamla do-
mar eller andra handlingar förut kunna nämde och åbe-
ropade wara.

Och som Lagen i 12. Cap. 7. §. Jorda-Balken för-
mår, at grannar stola rågång sin å alla sidor upgå åt-
minstone hwar tredie år, at then til sine Skiljemärken al-
tid riktig hålles, hwilket på the mästa orter i Riket icke skal
stedt, dels af okunnighet om et sådant Lagens förordnande,
dels ock af efterlåtenhet uti thet, som giöras borde, thet
dock så mycket angelägnare är, som therigenom förekom-
mes åstellige twister i framtiden, och hwar och en giöres
förwisad, huru långt thes egendom sig sträcker; Så
pröfwe Wi nödigt, härigenom än ytterligare at påbuda,
thet Rågångarne, enligt Lagens föreskrift, böra upgås,
åtminstone hwar tredie år, och til sine Skiljemärken alltid
rikligt hålles, samt at til förekommande af okunnighet här-
utinnan

urinnan thenno. Vår Nådiga Förordning hvarvt år i Maj
Månad skal på alla Predikostolar i hela Riket upläsas.
Thet alle, som vederbör, hafwa at stålla sig til underdå-
nig efterättelse. Til yttermera wiå hafwe Wi thetta
med Egen hand underskrifwit och med Vårt Kongl. Sigill
bekräfta lätit. Stockholm i Kåd:Samman den 11 Martii
1749.

FRIEDRICH.

www.books2ebooks.eu